

20 Metų Jubilėjus.
Ko Turim Pasimokinti.
Ponas P. Zadeikis į Washington.
SLA. Nominacijų Daviniai.

Svąsdama savo 20-ties metų jubilėjų Sandara norėtų pasveikinti visus savo narius, skaitytojus ir rėmėjus. Ilgi metai nuosirdaus ir organizuoto darbo paliko džiuginančius vaisius. Lietuvių gyvenime Sandara sulosė ypatingą rolę; jos įtaka išvijos švietime ir palaikyme lietuviškumo buvo ir tebėra žymesnė gal negu bile kurios kitos panašiai jai organizacijos.

Daug dar pasėtu grudelių pilnai neišaugo; jie iškils kada nors ateity ir Amerikos lietuvių visuomenė dar aiškiau supras musų tikslo ir idėjų naudingumą.

***

Bet šias sukaktuves reikėtų išnaudoti geresniems dalykams negu pasididžiavimas savo atliktais darbais. Neuzmirškim, jog savo veikime esam padarę nemažai klaidų. Kai kuriose kolonijose musų veikimas pakriko; veiklesni asmenys nustoja dalyvavę tautiniam darbe. Tuose srityse vietoj progreso tapom nustumti atgal.

Pradedant naują perodą Sandaros istorijoj, reikėtų daug kas pridėti ir šis tas atimti. Visas permainas galima but taip išreikšti: daugiau nuosirdumo musų organizacijoj.

***

Speliojimai, kad gen. Lietuvos konsulas New Yorke p. P. Zadeikis numatomas atstovu Washingtono pasitvirtina. Kau-no laikraščiai tą jau atvirai pareiškė.

Jeigu taip išeis kaip kalbama, tai Amerikos lietuviai turės progos pasididžiuoti. Ponas P. Zadeikis jau žinomas pūms per ilgus metus kaip tolerantiškas ir rimtas politikas, kuris supranta išvius ir gelbsti jiems ikek tik aplinkybės leidžia.

Ponas B. Balutis, kaip jau buvo minėta, keliauna Londonan, vieton p. Sidzikausko, kurs pasitraukia iš diplomatinės tarnybos.

***

Siomis dienomis tapo paskelbti daviniai SLA. nominacijų į Pildomą Tarybą. Su viena išimtim, kandidatai nominuoti senie išvius ir gelbsti jiems kiek tik ji; tie, kuriuos buvo išsirinkę pereinat SLA. seimas Pittsburge.

Šis faktas yra reikšmingas tuom, jog aiškiai parodo kaip be pamato ir senso buvo tulios sriovės užmetinėjimai, jog Pittsburbgo seimas: "sulaužė, pamynė didžiūmos narių valią". Tik kas užbaigti pradiniai balsavimai arba nominacijos parodo, jog susivienijimo nariai tos grupės teorijoms nepriitaria.

***

Prof. A. Voldemaras iki šiam laikui nesuranda nuolatinio darbo. Vieni jo nemėgsta, kiti bijosi. Valdžia nujaucia, jog Kau-ne dar yra daug Voldemaro "sklokininkų" ir nuo jų nenuleidžia akies.

Pirmieji, kurie įsidrąsino viešai užtarti savo buvusį vadą, tai universiteto studentai-tautininkai. Jie pareikalavo, kad prof. Voldemaras vėl būtų priimtas universitete dėstyti istoriją. Bet studentų pastangos kol kas neatnešė vaisių.

Nors prohibicijos Amerikoj nebėra, bet butlegerių čia netrūksta. Krautuovėse priviso visokios degtinės: geros ir blogos. Yra tokios, kuri blogesnė net už munsainą. Žmonės perka, todėl kad geroji per brangi.

Patyrusi visą dalyką valdžia nustebo ir griebėsi priemonių atsikratyti naujų butlegerių. Ji nuėmė vienam mėnesiui embargo arba suvaržymą įvežti iš užsienų amerikoniško tipo degti-

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

METAI XXI

PENTADIENIS, SAUSIO (JANUARY) 12 D., 1934 M.

No. 2

Žinios iš Lietuvos

ESTAI PATENKINTI PREKYBOS SUTARTIMI SU LIETUVA

"Paewaleht," rašydamas del neseniai parafuotos lietuvių estų prekybos sutarties, ypatingai pabrėžia faktą, kad ligšiolinės laikinos sutarties vietoje sudaryta nuolatinė sutartis dvejim metam, tuo tarpu, kaip Lietuvos Latvijos sutartis buvo sudaryta tik vienim metam. Be to, laikraštis skiria didelės svarbos Pabaltijo klausulės estų lietuvių prekybos sutartyje pritaikymui. Be to, prie sutarties esąs pridėtas papildomas protokolai, pagal kurį Estija ir Lietuva jau iš anksto patikina viena antrai visas lengvatas, kurių ateityje abi valstybės sutiktų kitiems sutarčių partneriams. Šis faktas, pasak laikraščio turi ir politinės reikšmės. Laikraštis konstatuoja, kad Lietuva dabar savo politiką Pabaltijo valstybių atžvilgiu pakeitė. Prekių sąrašai yra naudingi Lietuvai ir Estijai. Iš estų pusės norima tikėti, kad ši sutartis pašalins viską, kas skyrė abi valstybes ir padarys galimą tikrą Pabaltijo bendradarbiavimą. Pabaigoj laikraštis pareiškia, kad Estija Lietuvai daug nusileidusi, nes jos pačios interesai nepasiliko nepalieti. Tačiau, pabrėžia "Paewaleht," vėl surastas bendrumo jausmas parodo, kad apie aukas negali būti kalbos ir šia prasme kiekvienas estas sutartį sveikina.

UZ LIETUVISKĄ ECIKLOPEDIJĄ—3 MĖN. KALĖJIMO

Keistas berniokas Trumpulis Jonas. Gimęs jis 1914 m. ir kaip Joniško bobutės sako—po "knygos planeta." Pasirodo, visokios knygos—tai Trumpulio silpnųbė.

Trumpulis Kaune, užėjo į "Spaudos Fondą" ir—lentynoje rusiško žodyno ir lietuviškos enciklopedijos kaip ir nebutų būvę padėta... Sugavo vaikiną saugumo policija, atėmė knygeles ir atidavė jį patį teisėjui. O teisėjas "knygų mylėtoja" nubaudė 3 mėn. kalėjimo, už nepilnametystę atskaitė trečdali, o nuo likusios bausmės atleido sąlyginiai, paskyręs 3 metus bandomojo laiko.

30 SUV. VALSTIJŲ ORLAIVININKŲ LAIMINGAI PASIEKĖ HAWAII SALAS

Perskrido be Sustojimo 2,396 mylias į 24 valandas.

Honolulu, T. H.—Šeši Amerikos orlaivai ir trys dešimtys lakunų, kurie pereinam ketverge po pietų apleido San Francisco laimingai pasiekė Hawaii salas, Pasifiko arba Ramiajam vandenyne.

Jie perskrido be sustojimo 2,396 mylias ir sumušė italų gen. Balbo rekordą. Kelionė atliko į 24 val. ir 45 minutes.

Vien iš Kanados sengiamąsi importuoti arti 20 milijonų galionų geros degtinės, kuri prašalins iš apyvartos kenksmingą munsainą.

NACIAI JAU STERILIZUOJA VOKIETIJĄ

Kandidatų Sterilizacijai yra net 400,000. Bet Sveikus Skatina Daugintis.

Nuo sausio 1 d. Vokietijoje įsigalėjo įstatymas apsaugoti nuo žmonių prieaugliaus su paveldėtomis ligomis. Vėdaus reikalų ministerijos patarėjas, Dr. Gutt, išleido minėto įstatymo vykdymo dekretą. Vokietijos laikraščių leidėjų biuro pranešimu, Dr. Gutt, pažymi, kad vokiečiai, išleisdami šį įstatymą, medicinos istorijoje pradėdą naują erą. Perekidamas prie naujojo vokiečių įstatymo, Dr. Gutt pareiškė, kad dabar išleistas sterilizavimo įstatymas, kaip nurodoma jo vykdymo dekretu, turi tikslą išvengti nereikalingų operacijų išlaidų ir kitų sunkumų. Sterilizavimo įstatymo vykdymo dekretu numatoma, kad sterilizavimas gali būti takomas ne anksčiau kaip nuo 10 metų ir ne vėlyvame amžiuje. Dr. Gutt nurodė toliau, kad minėtas įsigaliojęs įstatymas staga turės būti pritaikytas daugeliui visokių amžiaus žmonių su paveldėtomis ligomis. Visų pirma jis busias taikomas tokiems asmenims, kurių veisimasis kelia didžiausią pavojų. Vykdymo dekretu numatyta priemonių neprileisti prie galimo paveldėtų ligonių slėpimosi. Jiems kontroliuoti bus įsteigti tam tikri biurai, kur asmenys su paveldėtomis ligomis turės registruotis.

Dr. Gutt pareiškė, toliau, kad tiek, kiek minėtas įstatymas turi apsaugoti nuo prieaugliaus su paveldėtomis ligomis, tiek pat valstybė esanti suinteresuota, iš kitos pusės, didinti sveikų vaikų gimimų skaičių.

Valstybė esanti susirūpinusi didinti sveikų šeimų norą turėti daugiau vaikų. Todėl gydytojai, pagal šį įstatymą, galės sterilizuoti tik tuos asmenis, kurie tikslai sudaro pavojų gyvybei ar sveikatai. Del kitų motyvų, pav. socialiais sumetimais, sterilizuoti draudžiama. Kiekvienas gydytojas, kuris padarys sterilizavimo operaciją, turės per tris dienas apie tai pranešti raštu atitinkamai įstaigai.

WASHINGTONE KALBA, JOG NAUJOJI DEGTINĖ BLOGESNĖ UŽ SENĄ MUNSAINĄ

Iždo sekretorius Morgenthau pasikvietė į savo ofisą burį laikraščių korespondentų. Ant stalo buvo pridėta visokios rūšies gėrimų. Sekretorius pakvietė svečius paragauti iš kiekvienos bonkos ir paskiau prašė pasakyti kurioj esama geresnė degtinė.

Pareiškus visiems savo nuomones, pasirodė, jog naujai išvinta degtinė mažiau rado šalininkų negu senasai munsainas. Delko? Delto, kad "tikroji" degtinė nevykusiai pagaminta.

MĖLYNMARŠKINIŲ VADAS PASODINTAS KALĖJIMAN

Dublinas.—Airių teisingumo ministeriui įsakius, mėlynmarškinių vadas, gen. O'Duffy, pasodintas į kalėjimą. Po Kalėdų švenčių gen. O'Duffy bus karo teismo teisiamas už uždraustos mėlynmarškinių uniformos dėvėjimą.

JUOZAS SMAILIS

Sandara dabartinis prezidentas ir žymus Sandaros bendradarbis ir gausiai parėmęs "Sandarą" jai persikrausčius į Chicago

ST. GEGUZIS IR ŠEIMA

Sėd pats p. St. Geguzis ir dukrelė; stovi jo žmona su savo dukra, ponia Kappo. Ponų Gegužių šeima yra populiariausia Amerikos lietuvių tarpe. Ponas Gegužis išbuvo apie 18 metų SLA. Prezidentu ir šiaip yra plačiai žinomas lietuvių tautiniame gyvenime.

KLAIPĖDOS KRAŠTO KARO KOMENDANTO PABAUDOS

Klaipėda.—Klaipėdos krašto komendantas nubaudė darbininką Vilių Deną ir kepėją Otto Gerber-Kuželį, abu iš Pagėgių apkr., po tris mėnesius kalėjimo už tai, kad jie spalį 28 d. grįžus iš Bajorų kalėjimo kalniam prie stoties žmonių buryje šaukė "Heil Hitler" ir tuo kiršino gyventojus.

Komendantas taip pat nubau-

dė Oskarą Stahl ir Feliksą Stahl, iš Pagėgių, pirmąjį 3 mėnesius, antrąjį 6 savaites kalėjimo, už tai, kad, policijai suėmę juos paleisti ir tuo trukdė geležinkelio policijai eiti savo pareigas, o del grįžusių iš Bajorų kalėjimo šaukė "Duokite kešielį didvyriams!" Komendantas, skelbdamas šias bausmes, įspėja gyventojus, kad ir ateityje kiršintojai bei policijos neklusantieji bus visu smarkumu baudžiami.

Japonia Rengiantis Kariauti Su Amerika

VYRIAUSIO JAPONIJOS LAIVYNO VADO NUOMONE. KARAS TARP AMERIKOS IR JAPONIJOS YRA NEIZVENGIAMAS

Tokyo.—Japonijos vyriausiasis aiivyno vadas, admirolas Nobumasa Suetsugu, viename iš plačiausiai skaitomų mėnesinių žurnalų "Gendai" pareiškė, kad neužilgo turėsias įvykti tarp Japonijos ir Amerikos karas, kuris esąs neišvengiamas, nes tarp tų dviejų šalių esančios susidariusios tokios kliutys, kurias gali pašalinti tik karas.

Viena iš svarbiausių karo priežasčių esąs lenktyniavimas už įsigijimą Kinijos ir kitų Rytinių valstybių rinkų. Antra karo priežastis esanti klaidingas baltosios rasės nusistatymas buk geltonoji rasė nėra taip ištobulėjus kaip baltoji rasė ir todėl japonai busias priversti kariauti, kad įrodžius pasauliui geltonosios rasės lygybę su baltąja. Trečia karo priežastimi galinti būti Amerikos pripažinimas Rusijos. Mat to admirolo nuomone, jei dabar iškiltų karas tarp Japonijos ir Rusijos,

tai Amerika stengtus Rusijai padėti ir tuo būdu ji būtų įvelta į karą su Japonija. Japonija esanti pilnai apsiginklavus ir prisirengus karui su Amerika. Ji tik laukianti kada Amerika ją pulsianti. Pats admirolas prisipažysta, kad Japonija turinti mažai progų Ameriką sumušti jeigu jai reikėtų atplaukti į San Francisco, bet ji esanti užtenkamai stipri atsilaikyti prieš Ameriką jeigu pastaroji ją pulstų.

Nežinant ar to admirolo išreikštos mintys sutinka su Japonijos valdžios ir žmonių nusistatymu reikia konstatuoti faktą, kad tas jo pareiškimas sujudino netik Amerikos, bet ir Europos diplomatinius ratelius.

Kaip kurie Europos valstybių laikraščiai, į tuos japonų admirolo pareiškimus komentuodami pranešė, kad neužilgo įvyksias didelis susirėmimas tarp Japonijos ir Suvienytų Valstijų.

SVEDIJA NORĖTŲ ĮEITI Į PABALTIJOS VALSTIJŲ BLOKĄ

Ješko bendros apsigynimo Sąjungos prieš Rusiją.

Ryga.—Šiomis dienomis Svedija pakvietė į svečius Latvijos užsienių reikalų min. Voldemarą Salmisą pasitarti politiniais klausimais.

Sykiu tapo paskelbta, jog Svedija yra sumanusi pradėti derbybas su visom Pabaltijos valstijom. Neturėdama pati didelės armijos Svedija nesijaučia pakankamai stipri apsiginti nuo Rusijos. Lenkai, žinoma, kreivai žiuri į šitokią kombinaciją.

ILGIAUSIŲ METŲ!

Linksma yra matyti lietuvių laikraštį Amerikoj susilaukiant dvidešimts metų amžiaus. Ypačiai linksma yra matyti "Sandarą" paminėjant sukaktuves dvidešimts metų savo darbuotės musų tautos labui.

Dar daug kas lieka veikti musų tautos labui Amerikoj, ir bus malonu matyti Sandarą ateityje netik veikiant, bet ir nuolat platinant dirvą savo darbuotės.

Lai gyvuoja Sandara! Ilgiausių metų!

J. J. Hertmanavičius.

APIE MOKYTOJĄ, VAIKUS IR LITVANIČĄ AVE.

Mūsų mokytojai, Bridegport, buvo toks atsitikimas. Keturi berniukai pasivėlino į mokyklą. Mokytoja paklausė del ko? Vienas vaikas atsakė, jog buvo pažiūrėti naujos Lituanica Ave. Tokį pat atsakymą davė ir likusieji trys kaltininkai.

"Bet kam Jus ten ejot, juk ten nieko nėra žiūrėti..."

"Lituanica Ave. dar nebuvom matę.. atsako vaikas." Tokiu būdu naujoji lietuvių gatvė sužinodino visus.. — Aldona M.

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS NOMINACIJŲ DAVINIAI

Prezidento Urėdai:

F. J. Bagočius	1,880
X. Strumskis	1,056
S. Gegužis	412
J. Gataveckas	382
J. Grinius	257
F. Živatas	103
A. B. Strimaitis	101

Vice Prezidento Urėdai:

A. Mikalauskas	1,197
A. S. Trečiokas	853
J. K. Mažukna	763
V. Šmulskštys	438
X. Strumskis	211

T. Matas	161
J. Valaitis	105

Sekretoriaus Urėdai:

M. J. Vinikas	3,615
J. Miliauskas	402
M. Raginskas	258
P. Jurgeliutė	166

Išdiniuko Urėdai:

K. Gugis	2,469
J. Lopatto	1,369
P. Mažeika	361
J. Tareila	106

Daktaro Kvotėjo Urėdai:

Dr. J. S. Staneslow	2,348
Dr. I. B. Bronušas	772
Dr. Vitkus	342
Dr. A. L. Graičunas	236
Dr. E. G. Klimas	159

Išdo Globėjų Urėdai:

S. Mockus	2,810
J. Januškevičius	1,211
J. Slikas	898
J. Bučinskis	544
B. Žolynas	350
E. Mikužiutė	295
Gerdžiuvienė	258
K. Sidabras	207
J. Sekys	147

—S. E. Vitaitis.

CLEVELAND, O.

TARIU VISIEMS AČIU

Kaip žinote, kad aš buvau suirgęs ir geraširdžiai mane, kaip namie, taip ir ligoninėje aplankė. Tai aš noriu jiems išdėsti širdingiausių padėkos žodį. Visų pirma tariu ačiū A. M. Praškevičiui—jis pirmas man padarė draugišką patarnavimą, parupindamas gydytoją. Ačiū, Antanai... Taipgi ačiū Petraičiui už savo lamaziną, kuriuo daug kartų mano Onutė ir Jonelė atveždavo į ligonbutį. Ačiū tau Kazi. Ponia Vilėnskienė taipgi buvo labai geraširdė, nes krautuvių padirbėjo, paliausodama mano Onutę. Ačiū ponutei. Ačiū Jarių šeimynai už rupestingą aplankymą ir už gėles. Ačiū Baltrukonių šeimynai ir Elenutei už gėles. Ačiū Simkunų šeimynai už gėles.

Taipgi ačiū Sdanui, Pečiuliui, Muliečiui, Miscikams, Pelteriui, Šeriaukai ir Dr. Vitkui kuris man operaciją darė ir rupestingai prižiūrėjo. Taipgi ačiū ir kitiems daktarams už aplankymą: Dr. Kazlauskui, Dr. Kemėliui, Dr. Matulaičiui. Patarčiau, kad jeigu kam būtų reikalingas ligonbutis, tai kreipkitės ten, tur tikras ir teisingas patarnavimas yra suteikiamas: Tai POLYCLINIC HOSPITAL. Ten lietuvis Dr. Vitkus yra vyriausiu prižiūrėtoju ir, galiu sakyti, šalininku minėto ligonbučio.

—:—:—
Gruodžio 6 d. buvo laikytas SLA. 14-tos Kp. susirinkimas. Buvo valdybos rinkimai—Valdyba pasiliko visa senoji. Visus Kuopos kasdieninius reikalus aptarus, buvo paklausta buvusios specialės komisijos, kaslink buvusio Sekr. trukumo. Pasirodė, kad komisija jau yra gavus net \$417.00 už savo mažutį darbelį, o susivienijimas dar nei vieno cento. Buvo paklausta buvusio Centro atstovo P. F. Zurio, kodėl jis paėmė net \$165.00, nesugaišinęs nė vienos Val. darbo. Jis pasiaiškino, buk jam mokslas daug kainavo—išmokėti rokundus... Katkus pasakė, kad jis gavo apmokėti Jurgeliutės pinigais, nes ji kalta tame buvo (tai mat kiek supranta). Polteris gi gavęs \$108.00. Aiškino, buk darbas perligai užsitraukė, tai jam popieros daug išėjo. Kvedaras negalėjo nieko pasakyti, nes jis kaip tik gavo tų nelaimingų pinigų, tai dingo ir pasiliko moteris su vaikučiais be tėvo ir be vyro. Jau jam nepirmas kartas taip padaryti. Tai yra labai "poor work." Ir aš patarčiau, kad kitą kartą reiktu pasisaugoti ką renkam į tokias komisijas.

Gruodžio 16 d. Simkunų namuose buvo susauktas ALTS. 18-tos Kp. susirinkimas. Dalyvavo gražus burys Sandariečių. Buvo renkama valdyba del 1934 metų. Šiam susirinkime matėsi daug energijos, nes valdybon pasiliko visi tie patys, tik pirminkino urėdan tapo išrinktas naujas—P. M. Svarpa.

Paaikėjo, kad jau geresni laikai atsiartino, nes daug užsimokėjo duokles, kurias sekr. tuojaus pasiųs į Centrą (centras jau gavo—Red.). Pasirodė, kad Sandara jau pergyveno sunkiausius laikus, o dabar eis vėl prie uolaus veikimo...

—:—:—
LIETUVIŲ REPUBLIKONŲ KLUBAS — smarkiai veikia... Svarbiausia užduotis tai gauti nariams miesto darbus. Jau kelias gavo minėtų darbus, bet pastangos yra dedamos, kad dar daug daugiau gautų. Darbo skyriaus Komisija yra: Geo. Bar-mos, Bill Adukaitis ir J. Brazauskas. Miestas yra labai blogam padėjime. Mat, ta nelaiminga depresija viskam pakenkė.

—Jonas Brazauskas.

Ponia K. Katkevičienė, viena iš nuoširdžiausių Sandaros veikėjų, kuri labai daug pasidaravo ypatingai "Sandarai" persikėlus į Chicago.

DVIDESIMTIES METŲ JUBILEJUI

Norėčiau šiek tiek minėti pareikšti apie "Ateitį", kuriai nuo dienos įsikurimo visą laiką buvau labai palanki, nes tokio laikraščio įsikurimas tikėjas bus kelrodis mūsų tautos apleistam kultūros darbam. Bet nesant galimybės sugraibyt jos kompleksus, kad patikinti ką noriu sakyti su apgalvėjimu turiu praesti tylobomis, nes vien negana aiškiais atsiminimais negaliu vaduotis.

Tat šiaja proga tenka kiek aiškesniais atsiminimais šiek tiek paliesti tik "Sandarą".

Kiek atmenu nuo laiko, kai "Ateitis" tapo "Sandara" ir jai prisiejo būti kelrodžiu demokratijos principų ir aukštų idejų žmonių judėjime jos išsilaikymas net iki šių dienų buvo gana sunkus, nes vienas kitas—izmas visuose darbuose stengėsi jai "koją pakišti."

Su liudėsiu tenka atminti tie visi sunkus laikai, kuriuose "Sandara" teko mardėti, (apie ką tikiu kiti parašys), ir visus tuos rūpesnius, dedamas pastangas daugelio mūsų veikėjų, (kuriems priklausė didelis kreditas), kad išlaikyt "Sandarą" gyvą ir ginančią demokratijos principus. Ir dėka visų nenuilstančių ir tikrai pasišventusių tam tikram būreliui darbuotojų "Sandara" iki šiai dienai ištikimai tarnauja visoms aukštoms tautos ir demokratijos idejoms, nenukryp-dama nuo savo užsibrėžto kelio—tikslu, glausdama po savo vėliava visus demokratinio nusi-statymo žmones.

Taigi šiaja proga tenka nuoširdžiai prisiminti "Ateitį" ir sveikinti "Sandarą" už jos visus nuveiktus mūsų tautai kultūros ir labdarybės darbus; ir iš širdies palinkėti, kad ateityje "Sandara", pergyvenus šiuos depresijos sunkius laikus ir daugiau sustiprėjęs, savo kultūriškumu ir idealškumu būtų tikru žibintu žmonėms į šviesesnę ateitį, nes tik su spauda galima daug gero ar blogo nuveikti. Tad linkiu "Sandarai" didžiausio pasisekimo geriausiuos darbuos.

—K. Katkevičienė.

"SANDAROS" BANKETAS
NEDELIOJ SAUSIO 14 DIENA
VISI ATSILANKYKITE!

Ponia ZOSĖ VITAITIENĖ

Žymi Amerikos lietuvių dainininkė ir "Sandaros" nuolatinė korespondentė New Yorko valstijoje.

Ponia A. VAISVILIENĖ

Pirmoji Sandaros Chicagoje raštinės darbuotoja, kuriai teko padėti daug energijos pradendant "Sandarą" leisti Chicagoje.

KAJETONAS VIDUNAS

žymus "Sandaros" darbuotojas Mass. Valstijoje ir dabar yra Sandaros pirmo Apskričio Pirminkas.

Compliments

TO
"SANDARA"

Linkime, kad "Sandara" gyvuotų dar daugelį metų ir skleistų mokslą ir tautinį susipratimą tarp Amerikos lietuvių.

Broadway Cafeteria

PUIKIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS

377 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Visuomet geriausias maistas ir skaniausia degtinė ir alus

PETER MOLIS IR GEORGE MASILIONIS SAVININKAI

Nuo senų laikų visiems gerai žinomi kaip teisingi ir ištikimi lietuviai.

SVEIKINIMAS

Sveikiname savo mylimos organizacijos organą "Sandarą" sulaukusią 20 metų ir linkime tau visų užsibrėžtų tikslų atsiekimu.

Todel gyvuok, "Sandara" o su tavim lai gyvuoja kantrumas, artimo meilė, tiesa ir atvirumas tavo darbuose.

Šie keliai yra nelengvi, bet jie veda prie didesnės naudos ir garbės mums ir mūsų tautai.

10-TOS KUOPOS VALDYBA,
Pirm. JONAS CEPONIS,
Vice-Pirm. ANTANAS PILVELIS,
Fin. Rašt. VINCAS ALKSNINIS,
Užrašų Rašt. MOTIEJUS KVARACIEJUS,
Izd. VINCAS KRIPAITIS.

SVEIKINIMAS

Šiuomi sveikinam "Sandarą" sulaukusią 20 metų savo kad ir sunkaus, bet pažangaus ir kultūringo gyvavimo ir linkime jai ir toliau nešti lietuvių laisvės, apšvietos ir tautinio susipratimo vėliavą.

ALT. Sandaros 33 kuopos Valdyba:

Pirm. JOSEPH VERSACKAS,
Izd. IZABELĖ VASILIAUSKIENĖ,
Sekr. J. M. PEČIULIS.

JANUARY CLEARANCE

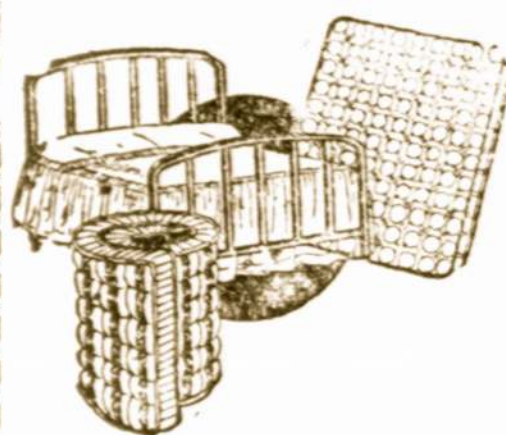
ISPARDAVIMAS

Progress

Furniture Co.

Krautuvių

BARGENU BEISMONTE

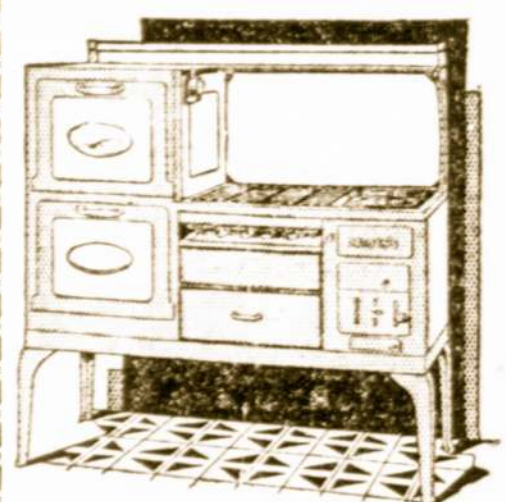

Senesnių madų bei gerų vartotų ir pertaisytų prekių. Geri ir tvirtus Skuriniai Seklyčios Setai po \$12.50

Minkštos Kedės—Loungin Chairs \$8.75

7 dalių, riešuto medžio, Valgomų Kambarių Setai \$19.50

5 dalių aržuolo medžio Breakfast Setai po \$7.75

Pilnai porceliuoti, Crown Kombinacijos Pečiai \$35.00

Porceliuoti Virtuvių Gesiniai Pečiai po \$12.50

Drabužių Plovyklės \$12.00

Gerai vartoti Pianai po \$24.00

Visokie Gramafonai, kaip nauji, nuo \$3.00

Plieninės Lovos po \$2.50

Garantuoti, nauji suraityti dratų Lovom Springsai \$3.95

Tvirtus kukniom Krėsiai 98c

Malonėkite paskubinti pasinaudoti šiais bargenais.

PROGRESS FURNITURE CO.

3222-26 S. Halsted St

Vedėjai: J. Kalėdinskas

J. Romanas

SANDARA

AMERIKOS LIETUVŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS
LITHUANIAN WEEKLY
Published Every Friday by
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE

Editorial Office:
814 West 33rd Street

Telephone Calumet 3277

SUBSCRIPTION RATES:

In The United States per year \$2.00
In Canada and All Foreign Countries per year \$3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.

Sandara yra Savaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis. Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, 814 West 33rd Street, Chicago, Illinois.

UZSISAKYMO KAINA:

Suvienytose Valstijose metams \$2.00
Užsienyje metams \$3.00

SANDAROS PLATFORMA LINK LIETUVOS IR LIETUVYBĖS

Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika. Vyriausia šalis valdžia ir suverenai yra pati tauta, išreiškianti savo valią, slaptai ir teisėtai balsavimu visų pilnamiečių ir pilnateisių gyventojų — vyrų ir moterų.

Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvių Tautos sostinė ir tautinio bei kultūrinio gyvenimo centras yra Vilnius.

Visuotinas bešališkas švietimas ir mokslo bei kultūros kėlimas tarpe Lietuvos ir išėjijos Lietuvių.

Kuoartimiausieji broliški ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios išėjijos Jungtinėse Valstijose ir kitose šalyse.

Bandros pastangos ir veikimas įgyvendinti Lietuvoj ir visoj tautoj plačiausius Demokratiškus principus.

Visiems tikėjimams ir sąžinės įsitikinimams tolerantiškumas ir atskiriamas tikybinio veikimo nuo politinio.

Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių ištikimybė Konstitucijai.

Atsižvelgiant į tautos ateitį — pastangos priaugančiąją Lietuvių kartą — jaunomene, išauklėti sveiką, apsvietę ir tautiškai susipratusių.

Amžina kova už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais būdais — Mes be Vilniaus Nenuirsim.

SANDAROS 20 METŲ JUBILIEJUS!

Si Sandaros laida pašvęsta daugiausiai mūsų organizacijos ir laikraščio praeičiai. Skaitytojai ras čia daug malonių atsiminimų, užmirštų įspūdžių iš tos gadynės, kuri buvo begalo svarbi ir produktinga išėjijos gyvenime.

Sandaros istorija, yra dalinai visų Amerikos Lietuvių istorija. Mūsų tautinis atgimimas prasidėjo čia su Dr. J. Šliupo atvykimu. Dr. J. Šliupas yra taipgi kūrėjas ir tautiniai-pažanglos arba sandariečių grupės. Kovoje už Lietuvos nepriklausomybę ši grupė stovėjo pirmose eilėse ir jos suteikta moralė bei medžiaginė pagalba atgimstančiai tėvynei yra verta pasididžiavimo.

Vietiniam Amerikos lietuvių gyvenime Sandara visad stovėjo už toleranciją politikoj ir tikėjime. Nuo šito savo principo ji nenukrypo net ir tuomet kai aplinkui pūtė priešingai vėjai ir didžiama išėjijos, rodės, nubėgo paskui laisvės ir tolerancijos priešininikus. Tiesa! tais laikais mes netekom gana žymaus skaičiaus narių ir poros laikraščių paramos. Pasitraukę iš mūsų šeimynos jie stojo į kovą prieš Sandarą ir tik po ilgų metų bevaisingų pastangų įsitikino, kad iš to nieko nepelnys. Sandara pinigais nėra turtinga; kas darbuojasi idėjai, tas nesukrauna didelių turty. Bet mes galime pasididžiuoti savo draugais ir rėmėjais. Jų turime daug. Kiekvienoj žymesnėj Amerikos lietuvių kolonijoj Sandaros idėjų žmonės dirba svarbių tautinį darbą ir arią dirvą ateities vaisiams. Pradėdami naują periodą, mes jaučiame, jog atsakomiausiai uždaviniai dar prieš mus ir jog turime juos atlikti.

PABALTĪJA PO LENKIJOS IR RUSIJOS GLOBŲ.

Įtakingas Anglijos dienraštis "Daily Herald" šiomis dienomis idėjo sensacingą pranešimą būk Lenkai drauge su Sovietų Rusija pasiūlė Pabaltijios valstybėm garantuoti jų nepriklausomybę ir saugoti nuo išorinio puolimo. Pranešime toliau sakoma, jog Suomija, Estonija ir Latvija atsisakė nuo tokio patarnavimo. Viena tik Lietuva priėmusi didesnių kaimečių malonių pasiūlymą, nes Lietuvos santykiai su Vokietija daug gero nežada. Klaidėjo esą kylė nauji kivirčiai ir apie šimtas vokiečių iš ten ištremta.

Pažiūrėjus į dalyką visapusiškai darosi nesuprantamu kaip galėtų Lietuva priimti iš Rusijos ir Lenkijos nepriklausomybės garantiją. Tokia garantija faktiškai reikėtų globą ir maišymąsi į vidaus ir išorinę politiką. Ant Lietuvos būtų uždėtas pirmas "morgičius", už kurį lietuviams reikėtų mokėti nemažas nuošimtis.

Lietuva netektų pilnos laisvės užsienio politikoj. Sakysim, jei koks nors žingsnis netinka Varšuvai, tai Pilsudskio ištikimi tarnaui tuojau imtų šaukti: "Mes nepritariam, tam ir kaip jūs nepriklausomybės įgyvendinti reikalaujam, kad atsakytumet nuo to..." Kad Rusai ir Lenkija bando žuvanti Pabaltijos pakrantėse, tas aišku. Pastaruoju laiku tie du kaimynai taip susidraugavo, kad rengiasi padaryt formalę karo sąjungą ir jone įtraukti net Prancūziją. Mat, visi trys bijosi vokiečių, ypač lenkai, kuriems pirmiausia tektų paragauti atgimio vokiečių militarizmo.

"SANDARAI"

MININT JOS DVIDESIMTIS METŲ SUKAKTUVEŠ

Nadas Rastenis.

Jau dvidešimtis metų kaip Laisvės Žibintas
Išklydusiems broliams prašvito;
Jau dvidešimtis metų kaip takas pramintas,
Link naujo, svajotojo ryto.

Jau dvidešimtis metų kaip aidas liuosybės
Svetur taip plačiai suskambėjo,
Ir buorės vienybės, lygybės, brolybės,
Plesnoja prieš audrą ir vėją...

Idėjos ir mintys krutinėse gimę

Netampa aukom's kapo šalto;
Jos neša į brolius užbric-tąją žymę,
Įamžintos juodu ant balto:

Ir skleidžia galingą gyvenimo šviesą
Tautos išėjivams į šį kraštą—
Paniekina melą, įvertina tiesą—
Ir lengvina sunkiąją našą.

Nuvargusias sielas aplanko, apšviečia,
Suteikia brolybės paguodą—
Į bendrąją talką masinančiai kviečia,—
Ir kelią į laimę nurodo.

Išei! Nusiimk kepturę;
Pagerbk kas gerbtina yra.
Šiandie tavę gražuo! lanko—
Jubiliejatė "Sandara."

Juk ji senai ateidinėja
Pas jos belaukiančiuosius mus,
Ir teikia savo įkvėpimą—
Gaivina tautinius jausmus.

Šiandie, žiurėk, kaip ji atrodo:
Grazi, puošni, ir tvirta—
Tai mylima viečnia—tai mūsų
Jubiliejatė "Sandara."

Ar audros užė, vėjai blaškės,
Ar supės stogo čiukurys—
Ji vis su šypsena atėjo
Pas mūsų priemenies duris.

Vieni ją gyre ir mylėjo,
Kiti vadino negera;
Ji to nebojo. Ji šiandiena—
Jubiliejatė "Sandara."

Kas tamsoje kelią švietė?
Kas į darbą brolius kvietė?
Kas demokratybę gynė?
Kas kovojo už tėvynę?—
"Sandara."

Kas tautos dirvonus arė?
Kas klaidingus brolius barė?
Kas užgyrė krašto Seimą?—
Kas aplankė miestą, kaimą?—
"Sandara."

Kas stovėjo už lygybę?
Kas mylėjo vien brolybę?
Kas žmonių teises dabojo?
Kas už vargdienių užstojo?—
"Sandara."

Kas tautos engėjus kirtė?
Kas nepaisė priešo tvirtą?
Kas piktus dagius taip skynė?
Kas naujus takus pramynė?—
"Sandara."

Kas kovojo už idėją?
Kas gražiais darbais spindėjo?
Kas pralaužė broliams' ledą?
Kas už Vilnių kovą vedė?—
"Sandara."

Ak, laiko smiltys paslaptinai bėga!
Oi, sielos stygos kas minutę dyla...
Pernykštės kanklės neučiuoms nutyla...
Šalna pakanda vasarinį diegą...

Kur tie narsuliai? Kurgi tie didvyriai,
Kurie dar vakar sukė darbo ratą?
Kodėl šiandien jų čia nesimato?
Juk neseniai jie dirbo tautai noriai...

Kur tie pirmesniai plunksnos pionieriai?
Kur mūsų dainiai, muzų numylėti?
Kodėl jų lyros šiandie negirdėti?
Kas juos išblaškė, ar audra ar vėjai?

Tai laiko bangos, tai likimo vėjas
Jų daug išblaškė—mums ragauant kvapą—

A. Tulyas, buvęs "Sandaros" redaktorius, kuris yra paaukavęs daug jaunos energijos ir pasišventimo laikraščio palaikymui

Kitus paguldė į žemžės kapą...
O mums tik liko jų darbai, idėjos...

Gi mes šiandieną, juos čia atsiminę,
Kartojam norą jų takais keliauti:
Tėvynei savo nuosirdžiai tarnauti—
Ir atvaduoti Lietuvos Sostinę!

O, broliai! Laikas, tai aiškus veidrodys:
Jis mūsų darbus rodo ir parodys...

Kas vakar brangu, tas šiandieną piga:
Kas vakar piga, tai šiandieną brangu.
Kas vakar sėta, šiandie tas išdygo...
Štai gra-qs vaisiai ir po mūsų langu!...

BRANGŪS METAI

Maloniai ir puikiai prisimena man tie duje metai, kuriais redagavau "Sandarą." Buvo tikrai brangūs ir neužmiršiami metai! Paliko manyje aiškių atsiminimų, vaizdžių įspūdžių. Sandariečiuose aš radau tikrus draugus, gerus prietelius, svetingus ir vaisingus žmones, pastebiamus džentelmonus, kurie moka bren ginti savo įsitikinimus ir kartu gerbti svetimų nuomones.

Nežinau, kaip sandariečiai mini mane iš tų pačių metų. Bet noriu čia pasakyti du žodžius: Atėjau prie "Sandaros" tiesiai iš universiteto, mažai prietyrės laikraštintiko darbe, dar svertimas gyvenimo schemose. Žinoma, turėjau daryti klaidų. Bet ir dabar galiu pasakyti, kad aš rašiau ir kalbėjau tik tą, del ko mano sąžinė neabejojo ir neraudo. Buvau, ir tebėsu, įsitikinęs, kad laikraščio pasisekimas reikalauja sau aiškiausio politinio veido ir įdomių, naujesnės gady nės skaitymų. Tik to ir ieškojau "Sandarai." Galiu pasididžiuoti tuo, kad mano redaguojama "Sandara" buvo dažni kalbos tema. Gyriama, ar apkalbama, nelabai svarbu. O iš priešingiems įsitikinimams dirbančių žmonių aš nē nelaukiau ir neieškojau saldžių žodžių. Tik taikiau rašyti taip, kad jie turėtų skaityti "Sandara."

Budamas su "Sandara," pava žinėjau po miestus, kur buvo Sandaros kuopos. Taip plačiai susipažinau su sandariečiais veikėjais ir eiliniiais nariais. Patyriau, jog Sandaros organizacija turi įvairiose lietuvių kolonijose daug rimtų, švarių, širdžia pasišventusių žmonių. Jei šiais metais yra nupuolęs sandariečių upas, veikiama mažiau, ar mažiau paramos organui duodama, tai veikiausia del to, kad gyvename sunkesnėj buklėj, kad senstame, ir, dalinai, gal del to, kad sandariečių pagrindas nebėra toks tvirtas, koks jis buvo tuojau suorganizavus Sandarą, karo metais ir keleris metus po karu. Mat, kai kurie sandariečių šukiai jau atgyveno savo laiką, dar kiti yra išsibuoiti palaūžtos viso pasaulio demokratijos. Pirmiauu mūsų tvirtovė buvo Lietuva. Norime, kad ir dabar ji dar būtų. Deja, jau nebe daug sulčių iš Lietuvos atplaukia. Paskui girdime, kad ten Lietuva auga, kultūreja, tvarkosi ir barasi, mažai bodama amerikiečių balso. Tikrai retas mūsų žodis pasiekia Lietuvą, retas jos pilietis ji išgirsta. O viršunių žmonės, kad ir nuduoda mūsų klausą, tai vistiek dirba ta kryptimi, kur jų išmanymas, jų santikiai ir reikalai juos suka. Aiškiau pamaciau tą faktą, kai praeitų vasarą gyvenau Lietuvoj.

Taigi, jei sandariečiai pagautų į savo pagrindą ką naujo iš mūsų pačių gyvenimo ir kartu jei ekonominė mūsų buklė pasiaisytų, tvirtai manau, kad Sandara vėl aukštai iškeltų galvą, vėl triumfuotų ir jos organas vėl išeitų su gražesnėmis ir gausesnėmis špaltomis. Yra vilties. Sandariečiai, seni draugai, kurius tvirtai surišo bendras ilgų metų veikimas, juk nenorės ir nogalės pagaliau išsiblaškyti ir užmiršti su Sandara surištą savo praetį.

Šia proga aš linkiu draugams sandariečiams daugiau upo, tvirtesnės vilties, organui aštuonių puslapių, o Sandaros organizacijai ilgiausių metų!

—A. A. Tulyas.

RADIO

Ištikro suteikė daug malonumo klausyis tokios radio programos kaip girdėjau praeitą Nedėdienį 11-tą val. ryto, pastangomis Progress Furniture Kompanijos.

Taipgi reikia priminti, kad ši įstaiga netik kad su savo programais yra viena iš populiariškiausių krautuvių Chicagoj, bet

ir prėkēm ir savo mandagių patarnavimu užganėdina visus savo kostumierius ant tiek, kad ir kitą kartą jiems yra malonu atsilankyti.

Grįžtant prie programo tiek tenka pasakyti, kad Progress maišytas kvartetas turi galemybės išpildyti sunkiausius muzikos veikalus pasekmingai, nes jis susideda iš gerai išlavintų balsų; tokiu budu ir kožna dainelė gerai skamba.

Praeitū nedėdienio programe girdėjom vieną kvarteto narę dainuojant solo, (Oną Skever) kuri turi gražų ir išlavintą alto balsą, ir kuri labai gražiai padainavo šimkaus Lopsinę dainą. Taipgi Helenos ir Onos duetas labai gražiai išėjo, o Progress Vyrų duetas sudainavo Petrauskos kompoziciją "Kampe tupi" tikrai žavėtina. Programo vedėjas, Jonas Romanas, pateikė daugelį įdomių žinių apie biznio ir visuomenišką veikimą Chicagoj, bet

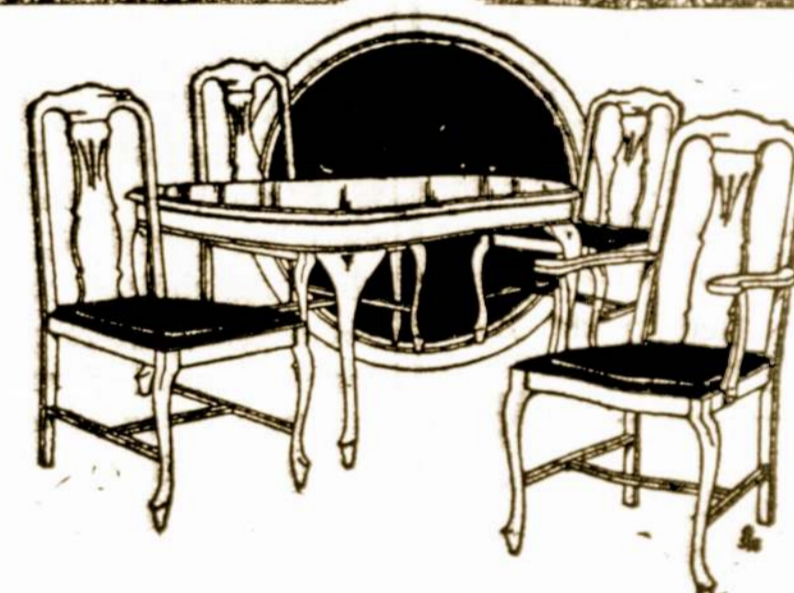
—Klaustytojas.

SPECIALIS

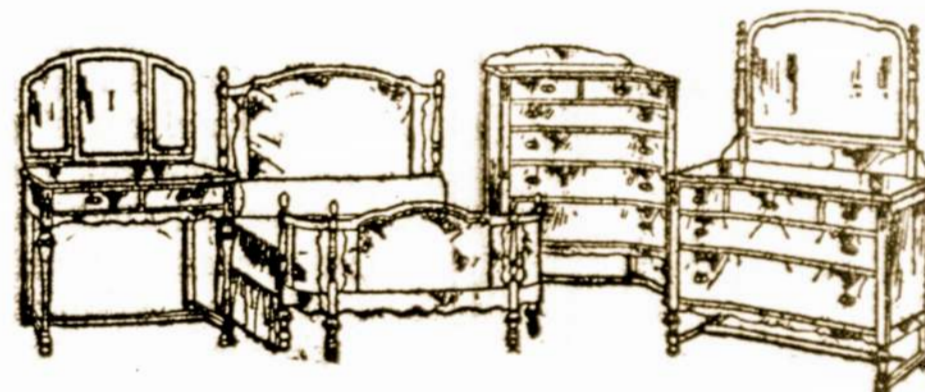
SUMAZINTOM KAINOM—SUTAUPYSITE NUO 25% IKI 50% NUOSIMEIŲ

Kainos ir Mados sulig reikalavimų, ant šių Setų. \$39.50
Lininis arba visas Mohair

7-nių šmotų valgomo kambario Setas su apmuš- \$39.75
nēm, riešuto medžio

3-jų šmotų miegamojo kambario Setas, riešuto \$39.75
medžio—dekoruotas, dabar
Krautuvė ir dirbtuvė Seklyčios Setų atdara vakarais iki
9:30; Nedėdieniais iki 12.30.

Bridgeport Furniture Mfg. Co.

3246-8 SO. HALSTED STREET
Phone Victory 1657.

SVEIKINIMAS

Malonu pasveikinti "Sandarą" sulaukusią dvidešimtis metinio jubilėjaus ir palinkėti ilgiausių metų gyvuoti ir darbuotis lietuviškoje tautiškoje dirvoje.

Jos. Aleksa,
BAKER,

3339 S. Morgan St., Chicago, Ill.
Telephone Yards 7258.

Namų Savininkų Atydai

JUSŲ NELAIMĖS PRIVERTĖ MANE PAREIKST ŠIŲ SVARBŲ PRANESIMĄ

Daug žmonių užėina į mano privatišką ofisą, ir atsineša su savim baltą arba geltoną popierą užvardintą "Summons," arba paveskas, kurios yra aštuonių arba dvylikos mėnesių senumo ir sako: "Ponas Advokatai, gavau šitą popierą, ir daugiau jokios žinios neduodamas atėjęs šerifas ir nori mest mane lauk."

Morgičių savininkas turi teisę forclozuoti už morgičiuotą namą, taip-pat jam įstatymai leidžia pagal provizijos vadinamos, "Trust Deed." "Trust Deed" turi šitokią reikšmę: Morgičių savininkas turi legalę teisę forclozuoti, jais negauna specialios galės, bet tikslai vien ką vadinamas, "Trust Deed" leidžia.

Aeblnai, "Trust Deed" reiskia sutartį tarpe morgičiaus savininko ir namo savininko, bet ta sutartis leidžia morgičiaus savininkui liberališką veikimą. Vadinamas "Trust Deed," turi įrašą kada gali forclozuoti namą, ir del kokios priežasties. Arba vienas, ar du, ar trys, "bondholderiai," gali forclozuoti už morgičiuotą namą. Morgičiaus savininkas išpildo vadinamą "Bil of Complaint."

Šita bila aprašo morgičiaus savininko galę, ir yra filuojama į "Superior Court," arba, "Circuit Court." Vadinamas "clerk" išduoda paveskas šerifui su instrukcijom išnešiot visoms ypatoms, kurios turi šokią ar tokią sąjungą su namu. Ant tų paveskų yra reikšmė vadinama, "Return Day," reiskianti kad virš minėtoms ypatoms buvo pranešta, kad jie arba jų advokatai turi atsisaukti arba duoti, "Appearance on or before the day specified in the Summons."

Jeigu neatsisaukia, arba, "no appearance is filed by an attorney on the day specified," tai tada teismas per pareikalavimą morgičiaus savininko advokato gauna vadinamą, "Default against such parties," ir nuo tos dienos tie žmonės, kurie buvo vadinami, "Default" negauna jokio pranešimo iš teismo. Bet jie laukia kada juos pašauks į teismą. Jie laukia vieną, du, tris, ir gal dešimtis mėnesių, ir nieko daugiau negauna žinoti.

Jie kalbasi tarp savęs, kad morgičių savininkas jau nieko negalėjo mums padaryti ir, kadangi, jis pailso bespausdamas mus, mes laimingai gyvename savo namelyje. Bet už tų kelių mėnesių, gauna vėl kitą popierą vadinamą, "Writ of Assistance." Šita popiera reiskia, kad jau juos meta lauk iš jų nuosavybės. Tai jie tada atbėga pas advokatą sakydami, kad, "mane nešaukė į "courta" tikslai meta lauk."

Advokatas paklausia jų, "Ar jus davėt atsakymą?" arba, "Did you file an appearance?" "No," atsako jie, kodėl jie mane nešaukė į "courta?"

Aš noriu pasakyti šitą reikšmę. Kai žmogus numiršta, jus jam nešaukėte gydytoją. Taip pat yra su jusų dideliu neapsižiūrėjimu kas link forclozavimo jusų nejudinamo turto.

Ką jums advokatas gali padaryti šitame atsitikime?

1. Morgičiaus savininkas turi teisę forclozuoti jusų namą. O namo savininkas turi teisę apsiginti tiek kiek jam leidžia įstatymai, "Trust Deed," kuris yra sutartis tarp namo savininko ir morgičiaus savininko.

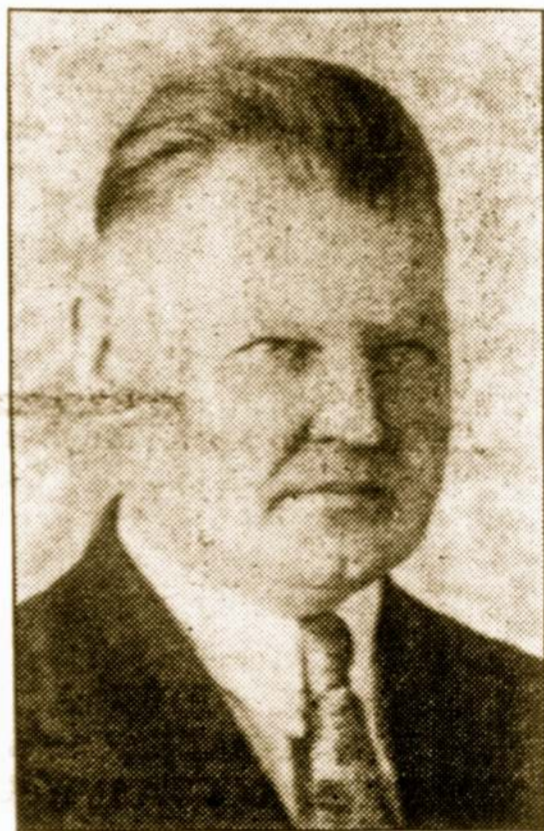
2. Jusų advokatas seka visą procedurą (procedure), ir gina jusų reikalus pagal įstatymo. Daug žmonių štai ką sako: "Jeigu praradau arklį tai atiduosiu ir balną." Tai yra labai klaidinga mintis. Jeigu namo savininkas užmokėjo \$20,000 už namą, morgičiaus turi \$10,000 ir mor-

gičiaus savininkas forclozuoja namą, jis turi mintyje kad jis atsiima pilnai savo \$10,000 idėty pinigų, bet jis užmiršta, kad namo savininkas savo įneštus pinigus visai praranda. Šitas yra absoliutiškai klaidinga. Jau čia turi jeit broliškumas ir lietuviybė—ne skriaudimas vienas antro šitame momente—labiausiai kuomet įeina abudu lietuviai. Tai rodo teisioginiai maštant, turėtu abi ypatos lygiai pralaimėti. Štai ką ir teisingas advokatas reiskia, jis turi patarnauti abiem ypatom, labiausiai kur yra abu lietuviai.

Ateityje, kai gausite vadinamas paveskas, nelaukite nei vienos dienos, bet eikite pas advokatą jeigu norite savo reikalus apginti, jeigu nenorite jų apginti, tai tuosyk pasiskirkite sau kitą kelią.

Ne vienas lietuvis atėjo į mano ofisą su vadinamom "Summons," ir "Writ of Assistance," kurs mane nustebino kad jis turėjo stiprų keisą, bet buvo per vėlu. Kitais žodžiais sakant—kunas jau numiręs ir atšales, jam jokių vaistų nėra.

Aš tikiu, kad šitas mano pranešimas ne vienam lietuviui pagelbės. Žinoma, turime padėkoti lietuviškiems laikraščiam, kad jie panaudoja mano pranešimą. —Advokatas Charles P. Kal.

FELIKSAS MOTUZAS

Vienas iš nenuilstančių "Sandaros" korespondentų - bendradarbių.

Ponia P. BALICKIENĖ

Žymi vietos sandaričių darbuotoja ir 25 kuopos pirmininkė.

DR. S. NAIKELIS

Daug dirbęs įsteigime "Sandaros" spaustuvės Chicagoje ir žymus profesionalas.

ANTANAS IVASKEVICIUS

Labai daug prisidėjęs moraliai ir materialiai prie palaikymo "Sandaros" laike jos gyvavimo Bostone. Jis taipgi buvo kibirkštis, kuri užžiebė Klaipėdoj "gaisrą" ir ji tapo atvaduota.

SVEIKINIMAS

Sveikinam "Sandarą" kaip 20 metų jubilaitą ir linkime jai dar ilgus metus gyvuoti ir tarnauti lietuvių visuomenei.

Yra malonu pasveikinti lietuviškąjį tautinės minties laikraštį "Sandarą" ir palinkėti ilgiausių metų gyvuoti ir skleisti vienybę ir brolybę lietuvių tarpe.

AL. G. KUMSKIS

kandidatuojas į Cook County Komisionierius 142 E. 107th St. Chicago, Ill.

SVEIKINIMAS

Dvidešimtis metų jubilėjaus proga sveikinam "Sandarą" ir linkime ilgiausius metus gyvuoti ir darbuotis lietuviškoje dirvoje.

BILL'S TAVERN

JUCUS SISTERS' RESTAURANT

3241 So. Halsted Street ir 1608 West 47th Street Chicago, Ill.

"SANDAROS" BANKETAS

— KVIECIAM ATSLANKYTI NEDELIOJ SAUSIO 14 DIENĄ

Sveikinu "Sandarą" su 20 metų Jubilėjum ir linkiu jai kuo ilgiausių metų.

BANIS STUDIO

Fotografas

3200 So. Halsted Street

Chicago, Ill.

Sveikiname "Sandarą" su jos dvidešimtis metiniu Jubilėjum, po draug sveikinamę jos įsteigėjus, bendradarbius ir rėmėjus, labiausiai "Sandaros" dabartinį redaktorių, p. M. Vaidylą ir kitus, "Sandarai" dirbančius, žmones, kurie šiais sunkiais Amerikos lietuvių išėivijos spaudos laikais lyg anų laikų knygnešiai, aukauja visą savo pajėgumą, kad išlaikius šį šviesos žibintą.

Mes linkime jaunai dvidešimtis metų panelei "Sandarai" sulaukti ilgo amžiaus ir niekad nepailsti kovoje del Amerikos lietuvių tautinės gyvybės išlaikymo, ir įgyvendinti visus savo programe užbrėžtus idealus.

A. L. T. SANDAROS 29 KUOPA, Detroit, Mich.

SVEIKINIMAS

"Sandaros" nuopelnus lietuviškame gyvenime tegali įžiūrėti ir įvertinti tie žmonės, kurie turi progos arčiau pažinti "Sandaros" veikimą. Sandaros nuveiktieji darbai patys už save kalba ir šia dvidešimtmetinio Jubilėjaus proga tenka pasveikinti ir palinkėti gyvuoti ilgiausius metus ir tęsti savo užbrėžtą darbą lietuvių išėivijos tarpe.

Narvid's Bakery

M. NARVID, Sav.

2424 West 69th Street

6558 So. Western Avenue

CHICAGO, ILL.

SVEIKINIMAS

ADV. CHARLES P. KAL-KAZLAUSKAS

756 West 35th Street

Chicago, Ill.

Tel. Boulevard 5913.

Kaip tik pradėjau atskirti gerą nuo glogo, tai yra dar budamas visai jaunutis, pradėjau aukštai įvertinti spausdintąjį žodį ir tuojaus tapau jojo platintoju-knygnešiu. Tai dariau ne kokiais ten materialiais išrokavimais, bet delto, kad tą aš laikiau labai brangiu lietuvių tautai spaudos draudimo laike. Nebaisus man buvo caro žandarų persekiojimas, nes spaudos platinimo darbas man buvo brangus ir aš jį dirbau su didžiausiu pasitenkinimu ir pasisekimu.

Gyvendamas Amerikoje, niekadodos neatsisakiau paremti lietuviškąją spaudą visais galimais budais — raštais ir finansiskai. Taigi, šiandie, laikau sau už garbę ir pareigą pasveikinti "Sandarą" jos 20 metų jubilėjaus proga ir palinkėti jai gyvuoti dar ilgiausius metus ir skleisti mokslą ir apšvietą lietuvių išėivijos tarpe, o ypatingai darbuotis auklėjime mūsų jaunuomenės lietuviškoje tautiškoje dvasioje.

Ilgiausių metų "Sandarai!"

Pittsburgh, Pa.

Mano atsiminimai iš Pittsburgho sandariečių veikimo.

ALT. Sandaros 36 kuopa Pittsburchge susitvėrė 1916 m., iš šių narių: J. A. Katkus, J. Norkus, A. Vainoris, P. Paliukevičia, (miręs), J. Kazlauskas ir J. Virbickas.

Kiek vėliau Soho dalyje susitvėrė Sandaros 43 kp. Dar vėliau susitvėrė Sandaros kuopos Homestead, Pa., Braduck, Pa. ir Mc Kees Rocks, Pa. Pietinėje miesto dalyje susitvėrė 79 Mote-tų ir 84 Vyrų kuopos; Pennavės dalyje įsisteigė 85-ta Sandaros kuopa. Tuo metu Pittsburghe susidarė aštuonios Sandaros kuopos.

Kadangi karui pasibaigus sandariečiai stėjo prie darbo ir sten-gėsi padėti savo tėvynei Lietu-vai pasiluosuoti iš Rusų ir Vo-kiečių nelaisvės organizuodami Bonų pardavimo stotis, rinkda-mi parašus, kad Amerika pripa-žintų Lietuvą ir dirbdami kitoi-kius Lietuvai naudingus dar-bus, tai daugelis geros valios lietuvių stėjo į sandariečių eiles ir dirbo dėl Lietuvos nepriklau-somybės. Todel kuriam tik kam-pelyj buvo apsigyvenęs didesnis skaičius laisvesnės minties lie-tuvių, ten susitvėrė Sandaros kuopa.

Bet laikui bėgant ir Lietuvai šiek tiek susitvarkius sandarie-čių darbštumas sumažėjo. Prie to taipgi prisidėjo kaip kurių darbštesnių narių išvažiavimas į Lietuvą, pasimirimas ir dabar-tinė depresija. Sumažėjus veiki-mui pradėjo nykti sandariečių skaičius, taip, kad šiandien tik trys kuopos Pittsburghe teliko, būtent 36, 79, ir 43.

Iš visų Sandaros kuopų 43 bu-vo veikliausia ir didžiausia. Savo rekordinį didumą ji buvo pa-siekus 1922 m., nes užrašai pa-rodė, kad per tuos metus sekant-i nariai prirašė sekantį naujų narių skaičių: J. Virbickas — 100; J. Kuizinas—17; E. Pau-razas—9; F. Pikšris—7; J. Šer-mukšnis (miręs)—6; A. Ake-laitytė—4; S. Petrauskas—4; F. Maišiejus—4; J. Lazauskas —3; J. Pašluostis (jau miręs) —3; P. Marmokas—2; J. Rožiu-kas—2; M. Gurevičia (jau mi-ręs). K. Brazaitis (dabar gyve-na Lietuvoj), ir S. Simonavičia prirašė po vieną narį. Per p. K. Norkaus (tuolaikinis "Sanda-ros" redaktorius) prakalbas pri-sirašė penki nauji nariai. Taip, kad per 1922 metus prie kuopos

prisirašė 167 nauji nariai. Ka-dangi tų metų pradžioj kuopa turėjo 101 narį, tai pasibaigus 1922 metams tas skaičius pasie-kė 268 narius.

Antrą vietą narių skaičiumi tuo laiku užėmė Šiauriniėj mie-s-to dalyje esanti kuopa, kurioje daug pasidarbavo J. A. Katkus.

Sandariečiai visuomet rupin-davos Lietuvos nepriklausomy-bės sukaktuvių apvaikšiojimų surengimu ir prie tų paminėji-mų surengimo kviesdavo kitas vietas draugijas. Tik per pasta ruosius penkis metus tų apvaikšiojimų vadovybė buvo pave-s-ta SLA. 3-čiam apskrīčiui, bet 1931 metais apskritį užvaldė socialistai, tai šiemet Lietuvos nepriklausomybės paminėjimu apsiėmė rupintis Pittsburgho Vaizbos Butas.

Taipgi melonų prisiminti mu-sų kolonijos sandariečių veikimą ir kitose srytyse, kaip tai surengi-mo įvairiausių parengimų ir piknikų. Tur but tik sandarie-čių pasidarbavimu pittsburghie-čiams teko pamatyti žymiau-sius lietuvių sportininkus kaip tai: Šimkų, Gansoną, Dr. Sarpa-lių, Komarą, Vinčą ir daugelį kitų. Taipgi dar neteko girdėti, kad kas nors būtų surengęs ge-resnę vakarienę ar kokį nors ki-tą parengimą. Sandariečiai nė-ra praleidę nei vieno žymesnio lietuvių gyvenime įvykio kur jame nebūtų dalyvavę ir dirbę Lietuvos labui. Nors kaip kuris iš tų darbų nebuvo taip pasek-mingi finansiniu žvilgsniu, bet jie pasirodė našiais ateityje.

Pavyzdžiui kuomet sandarie-čiai surengė vakarienę Pitts-burgho Universitete Lietuvių kambario įsteigimo naudai (Bal-landžio 13 d., 1933 m.) tai pelno liko tik \$20.00, bet toje vakarie-nėje tapo suorganizuota Soho Moterų Balsuotojų Lyga, kuri per vasarą pasidarbavus surengė parengimą, kuris davė tam tik-slui \$270.00. Taipat N. S. mote-rys, matydamos sochiečių tokį pasidarbavimą taipgi gerai pa-sirodė. Iš to kas jau buvo pasa-kyta yra aišku, kad sandariečių nuveikti ir veikiami darbai yra reikalingi ir naudingi Amerkos letuviams.

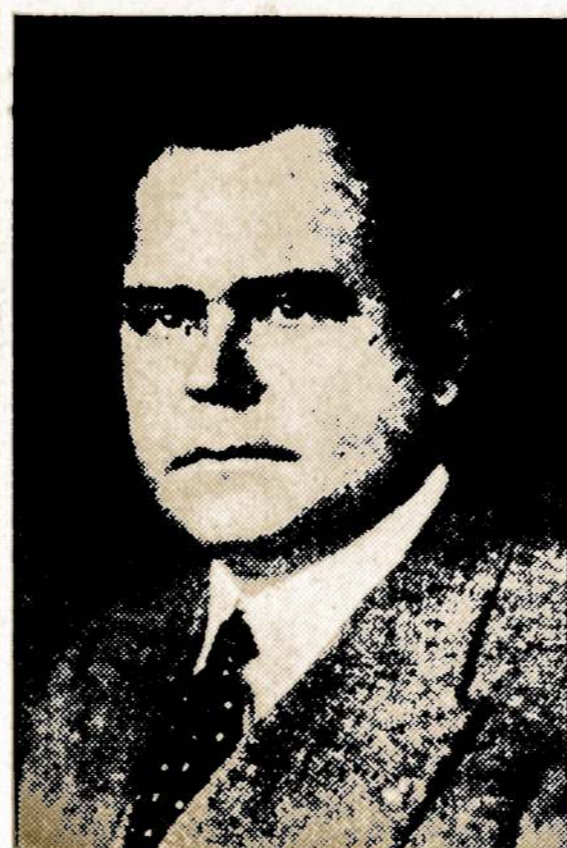
Tik nei iš šio nei iš to pora save pasivadinsiu "socialistų veikėjais" pradėjo, nežinia ko-kiais išrokavimais, šmeižt ir nie-kint sandariečių veikėjus. Jiems vartojant tokią nešvarią politi-ką pasisiekė užvaldyti SLA. 3-čią apskritį, kurį taipgi baigia nu-bankrutuoti, nes visi jų rengiami parengimai be sandariečių pagel-bos yra nepasekmingi. Jie taip-

gi buvo paėmę ir radio klubo valdymą ir labai tuo didžiavos, bet ir to klubo nei jo duodamų radio programų daugiau nesigirdi.

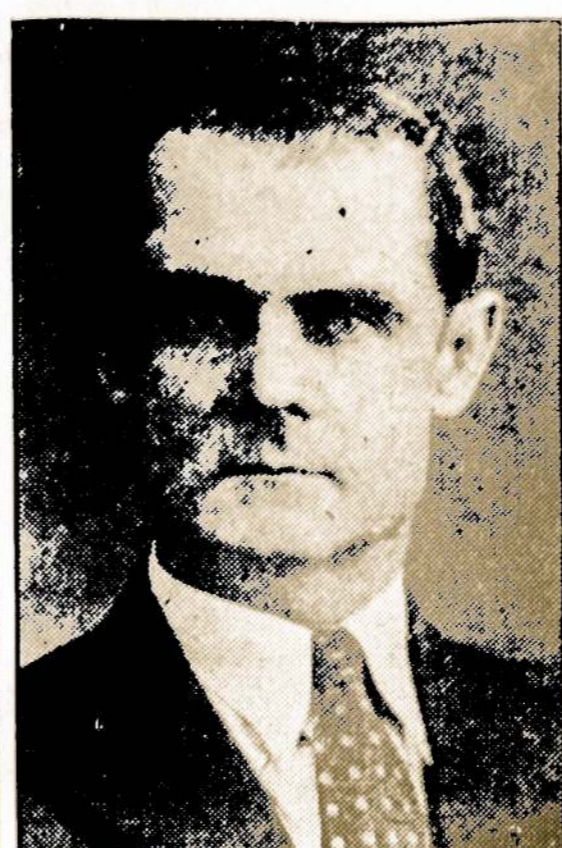
Kadangi tiems "socialistų veikėjams" nepasisiekė nei su SLA. apskrīčio valdymu nei su radio klubu, tai dabar juodu griebės galbut paskutinio žygio —tai redagavimo ir menadžeria-vimo Pittsburgho Naujienų sky-riaus, kuriame peikiama tautiš-kas sandariečių ir kitų draugijų veikimas ir be saiko giriama bi-le koks socialistų pasijudinimas. Tokios naujienos Pittsburgho lietuvių neinteresuoja—kol vel-tui gauna "Naujienas" tai skaito o kaip nustos už dyką laik-raštį dalinę, tai ir Pittsburgho Naujienų skyrius sugrius.

Tai tiek apie mūsų kolonijos sandariečių veikimą. Dabar ke-lėtą žodžių prisiminsiu apie ga-na žymią kultūrinę įstaigą, kuri nors ne sandariečių vardu, bet kuri susidėjo tik iš sandariečių ir keletas jokiai partijai nepri-klausančių žmonių—tai "Biru-tės" kora, kuris ne kartą yra palinksminęs Pittsburgho ir a-pielinkė lietuvių. Pirmiau tam kormi vadovavo J. Grajauskas o vėliau J. L. Senulis. Čia taipgi tie patys sandariečiai, tos pačios tėvynės meilės minties vedami, turėjo ir savo Dailės žydinį. Kiek čia visokių dainelių pridai-nuota, kiek visokių teatrų pri-ložta, kiek laiko pašvęsta dėl vi-suomenės, dėl kultūros — kad parodyti svetimtaučiams, kad

—Juozas Virbickas.

Adv. N. Rastenis, buvęs Sandaros Prezidentas ir vienas iš uoliausių "Sandaros" bendradarbių.

I. Ivanauskas, daugelį metų buvęs "Sandaros" 42 kp. Fin. Sekretorium, kuris šiuo laiku nesveikauja. "Sandara" išreiškia jam gilius užuojautos ir trokšta jo sveikatos pagerėjimo.

mes lietuviai taipgi turime savo dainas, savo teatrus. Bet, deja, ir ta kilni dainos draugija už-merkė akis, nes iš Lietuvos dau-giau beveik neįvažiuoja naujų dainos mėgėjų o čia augęs jauni-mas neturi tokio prisirišimo prie lietuviškų dainų, kad pasišvesti ir darbuotis koro palaikymui. Bet galbut šiai depresijai praė-jus žmonės įgaus daugiau upo ir energijos ir vėl stos prie rim-to visuomeninio darbo sustiprin-dami esančias ir steigdami nau-jas draugijas, nes tik vienybėje yra mūsų galybė.

"Sandaros" BANKETAS

SVEIKINIMAS

ALT. Sandaros 1-mas apskritis sveikina jubilėją "Sandarą" su 20 metų gyvavimo sukaktuvėms ir linki kad ji dar du syk tiek gyvuotų ir tobulėtų.

ALTS. I-mo aps. Valdyba:

Pirm. K. VIDUNAS,
Sekt. K. PAULASKAS,
Izd. B. A. TUMAVICIUS.

SVEIKINIMAS

Turime garbės pasveikinti "Sandarą" sulaukusią dvidešimtmetinio jubilėją ir linkiu jai gyvuoti dar ilgiausius metus, skleisti lietuviybės obalsį mūsų išėivijos tarpe ir žengti savo užsi-briežtu keliu. "Sandara" yra nudirbus daug di-delių tautinių darbų ir mes dar daug nuo jos lau-kiam.

J. J. BAGDONAS
Undertakers
N. Radys, Secretary

2506 W. 63rd Street 10734 So. Michigan Ave.
Tel. Republic 3100 Tel. Beverly 4171

Chicago, Illinois

SVEIKINIMAS

Sveikinu "Sandarą" šia dvidešimtmetinio jubilėją proga ir linkiu ilgiausių metų darbuotis ir skleisti apšvietą mūsų išėivijos tarpe. Nors "Sandara" bėgyje 20 metų savo darbuotės yra nuveikus didelius darbus, bet jos laukia dar didesni darbai jus laukia. Todel lai gyvuoja ilgiausius metus.

D. PIVARONAS

4622 So. Marshfield Avenue Chicago, Ill.

SVEIKINIMAS

SIE PITTSBURGH SANDARIEČIAI - BIZNIERIAI SVEIKINA "SANDARĄ" JOS 20 METŲ GYVAVIMO PROGA IR LINKI JAI GYVUOTI DAR DAUGELI METŲ IR SKIEPYTI TĖVYNĖS LIETUVOS IR LIETUVYSTĖS MEILĖS JAUSMĄ TARP AMERIKOS LIETUVIŲ.

PIVARONAS BROS. DUONOS KEPYKLA
1426-32 Juniata St. N. S. Pittsburgh, Pa.

PRANAS PIKŠRIS
Lietuvių Užėiga
3624 Butler Street Pittsburgh, Pa.

J. N. PETRAITIS
Cleaning and Tailoring
330 Overbrook Blvd. Carrick, Pittsburgh, Pa.

JONAS RUKAS
Siuvėjas
1339 W. North Ave. Pittsburgh, Pa.

F. RODZERS (RADZIUKINAS)
Restoranas ir Alus
2108 Carson Street S. S. Pittsburgh, Pa.

A. L. VENSLOVAS
Vienintelis Lietuvis Graborius
2128 Carson Street S. S. Pittsburgh, Pa.

STANLEY'S CAFE
Stasys Markeliunas Sav.
Geriausias Alus ir Užkandžiai
2230 Justin Street Pittsburgh, Pa.

Montello Sandariečių Veikimas

MONTELLO (BROCKTON) MASS. LIETUVIAI

Viena Brocktono miesto dalis pavadinta Montello, kurioj lietuviai yra apsigyvenę ir vargiai galėtume surasti kitą tokią koloniją kaip Montello, kad lietuviai gyventų taip kruvoje. Jie užlaiko visokius biznius ir turi savo namus, gražioj moderniškoj vietoj, istaisytus su visais patogumais. Brocktono miestas, susideda iš 62,000 gyventojų, lietuvių randasi apie 5,000. Kitokių dirbtuvių nėra—vien čėverykų. Čia gyvendamas turi būti šiaučius, kitaip sunku darbo gauti. Lietuvių yra visokių biznierių ir porfesionalų visose šakose. Čia paminėsiu ką turi Montellos lietuviai: bučernių ir grosernių—21 krautuvė; čėverykų ir drabužių—7 krautuves; malevų ir geležies—2 krautuves; valgyklos—6; barzdaskutyklos—4; aptiekos—2; saldainių krautuvė; biliardų—2; garažius—1; geso pardavėjai—2; ledo—1; graboriai—3; advokatai—4; medicinos daktarai—2; dēntistas—2; okulistas—1; veterinaras (gyvulių gydytojas)—1; insurino ir namų pardavėjai—2; duonkepiai—3; fotografas—1; toniko išdirbėjai—2; anglinė—1; pieninės—2; grūdų pardavėjai—3; moterų plaukų taisytojos—3; laikrodininkas—1; rakandų pardavėjai—2; kriaučiai—3; čėverykų taisytojai—3; Montello Union Credit (paskolos)—1; įvairių mažmožių—2.

Suskaičius visus biznierių ir profesionalus, rasime net 91 — delei mūsų kolonijos užtektinai.

Lietuviai užlaiko 2 parapijas — viena R. K. Klebonauja, J. Svagzdis, jo pagelbininkas. J. Petrauskas; kita yra Metodistų — jų ministeris P. Palches.

Pašepinių ir taip draugijėlių tai negalima ir suskaičyti tarpe jų yra trys Kliubai, kurie lošia žymią rolę amerikonių politikoj. Lietuvių Tautiško Namo Draugija užlaiko gražų nuosavą namą, kur randasi keletas sveitainių—viena didelė, kitos mažesnės. Vasaros laike savo daržuose monteliečiai laiko piknikus. Turi du daržus—vienas Liet. National Park; kitas — Romuva Park.

Mūsų Jaunimas labai gerai užsilaiko prie lietuvių ir gerą rolę lošia sporte, ypač foot ball lošime. Čia prisieina paminėti keletas jaunuolių atsizymėjusių lošime kolegijose:

Julius Mishkinis, Fordham Col. Vac. Uzdavinys, Fordham Col. Julius Mitkus, Fordham Col. Peter Mishkinis, Canasius Col. Leonard Tamulevich, R. Island John Bernotavich, Providence Hypolitos Monkevičius, H. Cross Adolph Sharkey, Cornell Col. Arthur Akstin, Cornell College Joseph Mastavich, Alabama Col.

Jie visi buvo gabus lošėjai Brockton High School ir gavo pakvietimus į Collegijas. Brockton High School lošime daugiausia yra lietuviai. Jie užima netik paprastas vietas, bet per pas kutinius kelius metus buvo pas kirti ir kapitonais—John Bajorunas, Peter Pileskis, Vac. Uzdavinis, Julius Mitkus, John Gri gas.

Lietuviai turi grupę savo loščjų—baseball ir football team, po vardu Sv. Rocco. Jie lošia su visais amerikonais ir gerai atlaiko savo rolę. Todėl vietiniai gyventojai yra gerai apsipazinę su lošimu, nes kur lietuviai lošia ten ir žiurėtojų susirenka būriais. YMCA lošimuose irgi lietuviai neatsilieka. Pirma garbė priklauso Michael Grigui. Abelnai paėmus abejoju ar kuri kolonija galės susilyginti su Montellos lietuviais sporto srityje.

JUSTINAS MICKEVICIUS

Darbštus Sandarietis, kuris laimėjo pirmą dovaną nuo SLA.—kelionę į Lietuvą.

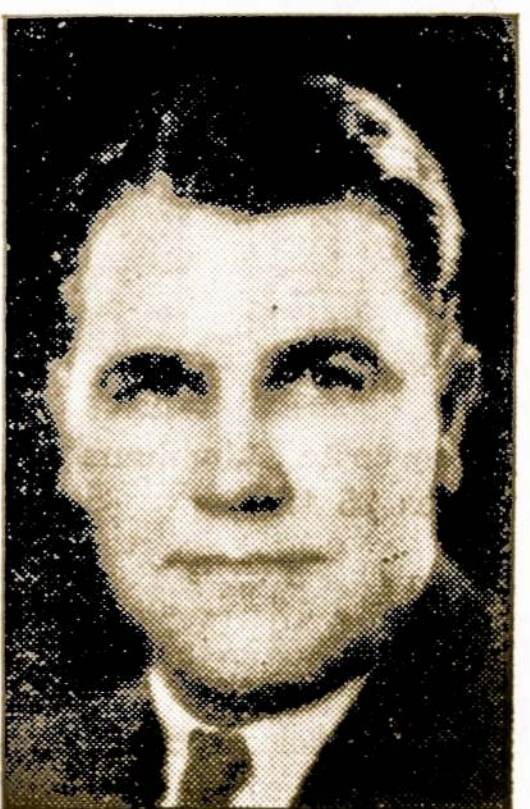
DR. E. S. MORKIS

Veterinaras Small Animal Hospital savininkas.

DR. A. F. BUDRECKIS

Kurį Gubernatorių paskyrė Medical Examiner of Plymouth County 1933 m. Visų lietuvių yra mylimas, nes visas draugijas atstovauja.

ADV. A. KUPKA

Teisingas ir darbštus—buves miesto advokatu 1932 m.; SLA. narys ir Jaunimo organizatorius.

REIKALINGAS ŽMOGUS

Reikalingas partneris prie mano biznio. Laikome vyrams ir moterims tvirtus ir plačius čėverykus (Shoes). Turime vyrams gražiausių šilkinių marškinių. Krautuvė didelė ir pilna visokio tavoro. Namas priklauso prie krautuvės. Laikau laivų agentūrą ir parduodu laivakortes ant greitųjų ir didžiųjų laivų.

Siuočių pinigų į Lietuvą, Lenkiją ir į kitas šalis. Biznis didinas su kiekviena diena ir noriu būti prisirengęs prie didelio ir gražaus biznio. Reikalingas žmogus, kuris norėtų prisidėti prie tokio biznio.

PETRAS BARTKEVICIUS

American Dry Goods Store
678 No. Main Street,
Montello, Mass.

SIE MONTELLO BIZNIERIAI IR PROFESIONALAI SVEIKINA "SANDARĄ" su 20 METŲ JUBILĖJUM IR LINKI JAI TĖSTI PRADĖTĄJĮ DARBĄ—SVIETIME IR KULTURINIME AMERIKOS LIETUVIŲ:

ANTANAS ATKINS

Šviežia mėsa, skanus valgis.

81 Santelle Ave. Montello, Mass.

SVEIKINIMAS

Sveikinu 20 metų jubilatą "Sandarą" JUSTINAS MICKEVICIUS
Seniausia čėverykų ir drabužių krautuvė. Perkam Lietuvos bonus ir nuosimčius už pilną kainą.

JUSTIN SHOE & CLOTHING CO.
146 Ames Street Montello, Mass.

MONTELLO COAL CO. Coal Coke and Oil

P. K. Vychunas

48 Ames Street Montello
Tel. 2025.

Geriausia užėiga del ištroškusių įsigert. Taipgi patentuotos gyduolės ir geriausi saldainiai

ADOMAS JEZUKEVICIA

15 Intervale Street

KASĖTOS DRY GOODS STORE

Seniausia moterų ir vaikų drabužių krautuvė. Taipgi vienintelė lempų išdirbėja.

161 Ames Street Montello, Mass.
Tel. 7818.

GAGELIS MARKET

Šviežia mėsa ir groseriai. Patarnavimas greitas ir mandagus.

24 Arthur Street Montello, Mass.
Tel. 6276.

DR. S. E. MORKIS Veterinaras

Small Animal Hospital

270 Pleasant Street Brockton
Tel. Office 7350 W. Res. 7350 R.

Sveikinam "Sandarą" ir linkim jai gyvuoti dar 20 metų.

ADVOKATAS A. KUPKA

232 Main Street Brockton
Tel. 786.

Geriausi Linkėjimai "SANDARAI"

DR. A. F. BUDRESKIS

704 Main Street Montello, Mass.
Tel. 901.

SVEIKINIMAS

COMPLIMENTS of
BROCKTON SAVING BANK

Brockton Largest Bank
Main Street at Court

SVEIKINIMAS

C. P. YURGELUN
Real Estate & Insurance

Perkam, parduodam ir mainom namus, farmas, biznius. Insurinom visokias nuosavybės nuo gaisro. Taipgi apdraudžiam nuo ligos ir mirties.

630 N. Main Street Montello, Mass.
Tel. 228.

SVEIKINIMAS

PIRMAS GRABORIUS LIETUVIAMS
Montello, Mass.

Del moterų patarnauja moteris

W. G. Mc GLINCHEY
Tel. 1308 R.

JONAS JODAITIS Restoranas

Skanus alus, senoviška degtinė, patarnavimas pirmos klesos.
117 Ames Street Montello, Mass.

PEOPLES SAVINGS BANK

A MUTUAL SAVINGS BANK

With Over \$11,000,000.00 Assets
In Four Departments.

221 Main Street Brockton, Mass.

WALTER BURKE Insurance

106 Main Street Brockton
Tel. 5720.

THE ARTHUR DRUG STORE

Sutaisom visokias gyduoles. Taipgi galite gauti senos geros degtinės ir vyno, didelėm ir mažom bonkom.

Antanas Vailukevičius, Sav.
685 N. Main Street Montello, Mass.

Chicagoje

"SANDAROS" JUBILEJUS

Didžiausias Sandaros 20 Metų žymėjus savo šokiais ir akrobatika jaunuolių draugija "Jaunoms, Muzikaliu Programu ir šokiais."

Didžiausias, Puikiausias ir smagiausias Sandariečių balius — Sandaros Jubilėjinius Banketas — jau prisiartinio — įvyksta šį Sekmadienį, Sausio-January 14 d. South Side Masonic Temple, prie 64-tos ir Green Street, 6:30 val. vakaro.

Į šį Banketą atsilankę jus skaniai ir gerai pasivalgysit, uždyką alaus įsigersit, išgirsit vieno iš geriausių muzikalių programų ir smagiai pasišoksit.

Muzikalinę programą dalį išpildys žymiausias Chicagoje lietuvių tenoras J. Romanas; pasi-

žymėjus savo šokiais ir akrobatika jaunuolių draugija "Jaunoms, Muzikaliu Programu ir šokiais."

Be muzikalinės programos dailės, kurie apibudins "Sandaros" veikimą per pastaruosius 20 metų, jos tikslus, idėjas ir siekius, ir kiek "Sandara" prisidėjo prie Lietuvos nepriklausomybės atgavimo ir lietuvių palikimo Amerikoje.

Iš viso to kas anksčiau suminėta, galima suprasti, kad atsilankę į šį Sandaros Jubilėjų jus sužinosit apie "Sandaros" veikimą, susitiksit savo draugus ir klausydami gero programo smagiai praleisite laiką.

— Komisija.

RADIO

Northsidietės Dainininkės Gražiai Dainavo per Radio.

Praeitą antradienio vakarą, radio klausytojai ir vėl girdėjo gražių dainelių, gal but dar pirmą sykį dainuojant per radio paneles. O. Juškaite, O. Ramoškiute, A. Šerūtė, S. Martinkaitė, taipgi Vincą Cavinšką, kurios šį sykį gana švelniai ir tartinai dainavo kvartete ir duete, o V. Čavinskas solo.

Todel yra gražu išgirsti naujų balselių, kurie rengiasi užimti vietas mūsų senstančių dainininkių ir dainininkių. Prie to Dr. K. Kasputis, DDS., pasakė įdomią ir pamokinančią kalbėlę apie dantis, o P. Saltimeras irgi įdomino klausytojus, kalbėdamas apie lietuvių politiskus veikimus, agituoamas paremti balsais p. Kumski, kuris kandidatuoją į valdišką darbą.

Ši programa buvo perduota iš stoties WGES, Peoples Furniture Co. pastangomis. Programo vedėjas J. Krukas pateikė įdomių pranešimų iš lietuvių drauginio gyvenimo. Taipgi, paminėjo gražų skaičių visokių prekių bargenių, kurių dabar galima rasti Peoples krautuvėse Sausio Mėnesio Ispardavime.

STASYS RIMKUS

Vienas iš žymiųjų vietos dainininku — baritonas. Nedėlioje, Sausio 27 d., Lietuvių Auditorijoje įvyksta jo koncertas į kurį verta kiekvienam lietuviui atsilankyti ir tuomi paremti šį talentingą dainininką.

LITERATūros žODIS APIE DAİNĄ

Rašytojo Arėjo Vitkauskos žodžiai apie Stasį Rimkų.

Gerbiu visas muzas, plunksną ypač, (už ją galvą gulda). Daina — mano svajonė. Chicagos ukanos man pakenčiamos tik todėl, kad širdyje yra gyvi atsiminimai iš operos Kaune, kur per tiek metų pro ausis į širdį laimės spindulėlius siurbiau. Kai mane pakastino pažinti Stasį Rimkų, kuris čia dainuoja, aš, perskaitęs patiekta žinėlė iš jo gyvenimo, randu jį taip kauniškai artimą man — iš jo gyvenimo, (nors Rimkaus dar nepažįstu), ir noriu — ir tikiuos, kad jis primins man ir Kauno operoje praleistas laimingas valandas. — Arėjas Vitkauskas.

DR. KAZYS DRANGELIS

Buves dviem atvejais ALT. Sandaros Prezidentu ir žymus visuomenės darbuotojas. Jis taipgi yra sekmingas ir savo profesijoje. Sandariečių tarpe išgyveno Dr. Drangelio pareikšti toji frazė: "Geriausiai dirbti Sandaroje."

D. PIVARONAS

Dabartinis Sandaros Išdininikas, kuris labai daug prisidėjo prie "Sandaros" palaikymo.

Ar Nori Matyti?
Kas prisijus savo antraščiui 5 centus pašto ženkleli, aplaiks naują mokslo ir kritikos mėnesinį žurnalą, *Laisvoji Mintis*. Išeis apie pirmą vasariaus Leidžia Lietuvių Laisvamanių Draugija.

Laisvoji Mintis
3352 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

AL. G. KUMSKIS

Plačiai žinomas jaunuolis, kuris rengiasi kandidatuoti į aukštą valdišką vietą — County Commissioner of Cook County, Illinois. "Sandara" šiam pavyzdiniam jaunuoliui pasižada teikti visokiariopą paramą ir linki jam pasiekti užsibręžtą tikslą.

Sveikinu "Sandarą" su 20 metų Jubilėju ir linkiu jai ir toliau tęsti pradėtąjį darbą — teikiant apšvietai ir tautinį susipratimą Amerikos lietuviams.

JUSTAS ČILIAUSKAS
General Insurance, Notaras
4600 So. Wood Street Chicago, Ill.

SUNKIAI SERGA MARYNAS KAVALIUSKAS

Plačiai žinomas Brighton Parko apielinkės biznierių, Martynas Kavaliauskas randasi Billnig ligonbūtyje, 950 E. 59th St., kur tapo jam padaryta pavojiinga operacija. Ligonio sveikata vis dar kritiškoje padėtyje, dėl ko jo gimines ir draugai yra nusiminę, bet yra viltingi, kad ligonis pasveiks. Linkėtina M. Kavaliauskui greito pasveikimo. — Rep.

TEL. CALUMET 3277
J. J. Hartmanavičius
814 West 33rd St.

APPRADŽIA (Inšurina) namus, biznius, rakandus, stiklus, automobilius ir visoki kitą turą. Apurpina viską, kas paliečia apduradą.

PADARŲ pirkimo, pardavimo, maino ir visokių kitus notarialius raštus.

PATARNAUJA prie pirkimo, pardavimo ir nuominio namų ir kitų nuosavybių.

PRIGELBISTI prie suradimo paskolų ant namų. Trisdešimt metų patyrimo tuose reikaluose — užtikrina gerą patarnavimą.

"SANDAROS" BANKETAS

NEDELIOJ SAUSIO 14 DIENA

DYKAI!

SOKIMO LEKCIJOS DYKAI! Tango ir Ispaniškų šokių lekcijos duodamos dykai per penkias savaites tiems, kurie atneš šiuos 5 Kuponus. Lekcijos duodamos kiekvieną Trečiadienį nuo 7:30 iki 8:30 vakare, Sandaros Svetainėje, 814 W. 33rd Street, Chicago. Tel. Calumet 3277.

Per A. ANDREJEVA

Jaunime! Pasinaudok šia puikia proga ir pasimokyk šokti, o nesigailėsi.

Vardas _____

Adresas _____

Telefonas _____

Dieninis ir Naktinis Patarnavimas

PAVLAVIČIA UNDERTAKING CO.
INCORPORATED
Pilnas Laidotuvių Patarnavimas \$75 ir augš.
HENRY W. BECKER
Licensed Embalmer
3238 So. Halsted Street Chicago, Ill.
Tel. Victory 4088

TEL. REPUBLIC 8840
SENIŲSI LIETUVIŲ GRABORIAI CHICAGOJE

Čia piginės kainos, nes daugiau prityrimo. Nežiurint kur gyvenate mūsų ypatingas, ištikimas patarnavimas visuomet prienamomas už NAUJA ŽEMESNĖ KAINA.

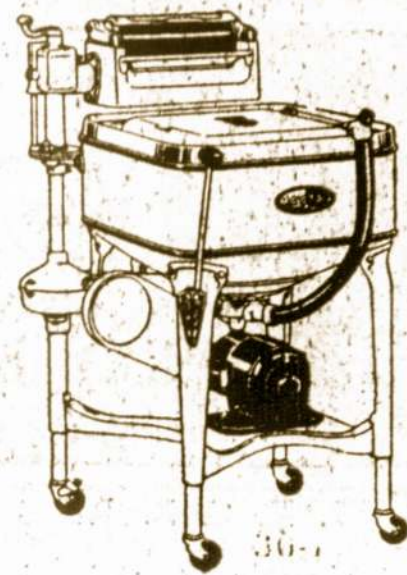
Kiekvienam pagrabui mūsų kopolėta su vargonais dykai, Nuludimo valandoje nepamirškite mūsų pasaukti, REPUBLIC 8340. Mūsų patarnavimu beuote patenkinti.

JUOZAPAS EUDEIKIS IR TEVAS
5340 SO. KEDZIE AVENUE
(Neturimė sąryšių su firma tuo pačių vardu)

NEGIRDĖTAI SUMAZINTA KAINA

Ant Pasaulyje Pagarsėjusios

MAYTAG ALUMINUM DRABUŽIŲ PLOVYKLŲ

Sios Maytag plovyklos su ketvirtainiu Aluminu tub 1934 metų mados, tikra kalna ir vertė yra \$149.50, dabar kol jų išteksim parduosim tik po

\$89.50

Su apskrita Aluminu tub mados 25 tik

\$79.50

Tai didžiausias plovyklų bargenas istorijoje ir geriausia proga žmogaus gyvenime įsigyti, geriausia, gražiausia "life time" plovykla.

Bukite Peoples Krautuvėse šiandien, arba duokite užsakymus per telefoną. Malonėkite paskubėti!

PEOPLES FURNITURE CO.
Krautuvėse
2536-40 W. 63rd St.
Corner Maplewood Ave.
Hemlock 8400.
4179-83 Archer Ave.
Corner Richmond Street
Lafayette 3171
CHICAGO, ILL.

IMPORTUOTAS TABAKAS
CIGARAI, CIGARETĖS IR UOSTYMI TABAKA
Wholesale ir Retail
Taipgi užlaikome cigaretams trubeles (gilzus) BLACK SEA popiera, saldainesi ir įvairius žurnalus.

J. FOX
3327 So. Halsted St., Chicago
Tel. Yards 0225

GRABORIAI

J. J. BAGDONAS

LADOTUVEMS patarnauja MANDGIAI SIMPATISKAI ir LABAI PIGIAI Liudnoje valandoje pašaukite:
REPUBLIC 3100
2506 W. 63rd St.

Phone Lafayette 3572

J. Liulevicius

Graborius ir Balsamuotojas Patarnauja Chicagoje ir apielinkės miestukuose. Didelė graži Kopolėta pagrabams dykai.
4092 Archer Avenue, Chicago

Stanley P. Mazeika

LIETUVIS GRABORIUS

Automobilius galima gauti visokiems reikalams.
3319 Auburn Av., Chicago

ADVOKATAI

JOSEPH J GRISH

Lietuvis Advokatas
4631 So. Ashland Ave.
Tel. Boulevard 2800
Rez. 6515 So. Rockwell St.
Tel. Republic 9723

A. A. OLIS

ADVOKATAS
100 N. La Salle St., Room 2221
Telephone Randolph 0332
Val. nuo 9 ryto iki 6 v. vak.
3241 South Halsted Street
Telephone Victory 0602
7-9 vak. apart. Penedello, SereDOS ir Pėtnyc'as

REMKIME SAVUOSIUS

Gerbiame Sandariečiai ir "Sandaros" skaitytojai, remkite tuos biznierių ir profesionalus, kurie garsinasi "Sandaroje" nes mes tik vienas kitą remdami ir kooperuodami pergyvensim šią depresiją ir susilauksim geresnių laikų.

SANDAROS RED. ir ADM.

Pigus Butas

Padoriam žmogui, kuris prižiūrėtį namą — kreipkitės pas J. J. HERMANAVIČIŲ
814 West 33rd Street

MUZIKOS MOKYKLA

Liet. p-lė Josephine Schultz
Duoda muzikos-Piano lekcijas prieinamomis sąlygomis ir reikalui esant — atvykta į namus. Dėliai platesnių informacijų kreipkitės ypatingai arba telefonu:
Miss Josephine Schultz
6738 So. Campbell Av. Chicago
Tel. Hemlock 4550

LIETUVIAI GYDYTOJAI (Amerikos Liet. Daktarų Draugijos Nariai

Phone: Hemlock 7828

Dr. C. K. Kiauga

DENTISTAS

2420 West Marquette Road
Arti Western Ave.

Valandos: Nuo 9:30 ryto iki 8 val. vak.

Tei. Republic 2266—Hemlock 2010

Dr. K. Drangelis

DENTISTAS

2403 West 63rd Street
Kampus 63rd ir Western Ave.

Phone Canal 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street
(Cor. Leavitt St.)

Val.: nuo 1 iki 3 ir nuo 7 iki 8 v. v. Ned. ir SereDOMS pagal sutartį. Rez.: 6628 So. Richmond St. Tel. Republic 7868.

Dr. P. Z. Zalatoris

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso valandos: 10:30 iki 12 val. rytals 1 iki 3 val. po pietų 6 iki 9 val. vakarais.

Sekmadieniais: 9 iki 12 val. rytals Ofisas:

1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257

Rezidencija: 6600 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6659

Dr. Strikol'is

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas: 4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis pagal sutartį. Ofiso Tel: Boulevard 7820 Namų Tel: Prospect 1930

Phone Victory 2514

Dr. A. J. Zimontas

Seniausias Lietuvis

DENTISTAS

3252 South Halsted Street

Phone Grovehill 1595
Ofiso Valandos: Nuo 9 iki 11 ryto; nuo 2 iki 4 p. p. ir nuo 7 iki 9 val. vakare.

DR. A. L. YUŠKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2422 West Marquette Road
Cor. 67th St. ir Artesian Ave.
CHICAGO, ILL.

Seštadieni ir Trečiadieni po piet pagal sutarimą.

LIETUVIAI GYDYTOJAI

Phone Victory 7188

DR. M. ZILVITIS

DENTISTAS

3243 South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Telefonai: Boulevard 5913
ir Boulevard 5914

DR. S. NAIKELIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos: Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 Nedėliomis pagal sutartį
756 W. 35th Street

N. E. kampus 35th ir Halsted Street

A. K. Rutkauskas, M.D.

4442 South Western Avenue

Tel. Lafayette 4146

Valandos: Nuo 9 v. ryto iki 8 v. vak.

Dr. Karl Nurkat

(NURKAITIS)

Akinių pritaikomi atsakančiai.
3514 So. Halsted Street

Tel. REPUBLIC 0098

DR. A. J. MANIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos: Nuo 2 iki 5 val. diena ir Nuo 7 iki 8 val. vak.

3008 West 59th Street